

แพนกุล เมืองวิคห์ : ข้อเสนอแนะฐานในกฎหมายล้มละลาย (ศึกษากรณีความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคล)
PRESUMPTION IN BANKRUPTCY LAW (A CASE STUDY OF
REPRESENTATIVES' LIABILITY) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ชลอ ว่องวัฒนาภิกุล อ.ที่ปรึกษาร่วม:
ผศ.มูรธา วัฒนะวีระกุล, 157 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเฉพาะความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคลเพียง 4 ประเภทเท่านั้นคือ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ เพื่อศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคลดังกล่าว เมื่อนิติบุคคลล้มละลาย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคลในทางแพ่ง เมื่อนิติบุคคลล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในปัจจุบันมีเพียงให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด ต้องล้มละลายตามห้างหุ้นส่วนที่ถูกศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ ตามมาตรา 89 เท่านั้น ซึ่งหลักในมาตรา 89 นี้พบว่ามิใช่ปัญหาความไม่เป็นธรรมแก่ผู้เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด ซึ่งไม่มีโอกาสโต้แย้งคัดค้าน โดยต้องถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ทันที ส่วนผู้แทนนิติบุคคลอื่นๆอาจถูกฟ้องให้ล้มละลาย ในกรณีมีมูลหนี้ร่วมกับ นิติบุคคล ส่วนความรับผิดทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล ในกรณีนิติบุคคลล้มละลาย คงมีโทษทางด้านการบังคับใช้กฎหมายบางประการ

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายล้มละลายของประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส จึงได้เสนอแนวทางที่จะปรับปรุงพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในเรื่องข้อสันนิษฐานความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคล โดยเพิ่มความรับผิดในทางแพ่ง ให้ผู้แทนนิติบุคคลต้องรับผิดในทางแพ่งเป็นการส่วนตัว ในการกระทำบางประการที่ทำให้เจ้านี้เสียหายเมื่อนิติบุคคลนั้นล้มละลาย โดยนำเอาแนวความคิดในเรื่อง FRAUDULENT TRADING และ WRONGFUL TRADING จาก INSOLVENCY ACT 1986 ของประเทศอังกฤษมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทสันนิษฐานความรับผิดในทางแพ่งของผู้แทนนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และแนวทางของกฎหมายล้มละลายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและที่จะแก้ไขต่อไปในอนาคต